

Naziv: PRAVILNIK O UČENIČKIM ZADRUGAMA

Na osnovu člana 53. stav 6. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, br. 55/13, 101/17, 27/18 - dr. zakon i 10/19) i člana 32. stav 6. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, br. 55/13, 101/17, 27/18 - dr. zakon i 6/20),

Ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja donosi

Pravilnik o učeničkim zadrugama

Pravilnik je objavljen u „Sl. glasniku RS”, br. 96/2021 od 8. oktobra 2021. god.

NAPOMENA: Ovaj pravilnik se primenjuje od 16. oktobra 2021. god.

Predmet pravilnika

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se sadržina osnivačkog akta, sticanje i prestanak statusa zadrugara, upravljanje i način rada učeničke zadruge.

Pojam učeničke zadruge

Član 2.

Učenička zadruga je pravno lice koje predstavlja poseban oblik organizovanja fizičkih lica koja poslovanjem na zadružnim vrednostima i principima ostvaruje svoje obrazovno-vaspitne, socijalne, kulturne, ekonomske i druge interese i koja upravljaju i kontrolišu poslovanje zadruge, u skladu sa zakonom.

Zadružne vrednosti samopomoć, samoodgovornost, demokratičnost, jednakost, pravičnost i solidarnost sprovode se u skladu sa opštim principima obrazovanja i vaspitanja, kao i u skladu sa zadružnim principima, u skladu sa zakonom.

Pojam zadrugara

Član 3.

Zadrukar, član učeničke zadruge u ustanovi obrazovanja i vaspitanja koja osniva učeničku zadrugu (u daljem tekstu: škola), može da bude:

- lice zaposleno u školi;
- učenici škole;
- roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici učenika koji su članovi učeničke zadruge.

Direktor škole koja osniva učeničku zadrugu obavezan je član učeničke zadruge.

Delatnost učeničke zadruge

Član 4.

Delatnost učeničke zadruge deo je obrazovno-vaspitnog rada i utvrđuje se u skladu sa propisom kojim se uređuje klasifikacija delatnosti.

Učenička zadruga svoju delatnost obavlja samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima, za sopstvene potrebe, odnosno potrebe trećih lica iz odgovarajućih oblasti.

Učenička zadruga može da obavlja:

- proizvodnju sirovina, poluproizvoda i finalnih proizvoda;
- prodaju sirovina, poluproizvoda i finalnih proizvoda;

- pružanje usluga;
- prikupljanje sekundarnih sirovina;
- druge delatnosti kojima se unapređuje obrazovni i vaspitni rad škole i učenika.

Učenička zadruga može da obavlja i društveno-koristan i humanitarni rad, kao i druge aktivnosti u skladu sa osnivačkim aktom.

Delatnost učeničke zadruga ima za cilj da učenicima omogući: ovladavanje osnovnim elementima procesa proizvodnje i pružanja usluga; profesionalno usmeravanje i razvijanje preduzetničkog duha; stvaranje i razvijanje pozitivnog odnosa prema radu i stvaralaštvu; formiranje radnih navika; razvijanje svesti o kolektivnom duhu, saradnji i međusobnom pomaganju i solidarnosti; kao i ostvarivanje doprinosa uređivanju i razvoju škole, lokalne samouprave i životnog okruženja.

Osnivanje učeničke zadruga

Član 5.

Učenička zadruga je samostalno pravno lice koje osniva škola i upisuje se u registar koji vodi organ nadležan za poslove registracije privrednih subjekata (u daljem tekstu: Registar).

Član 6.

Učenička zadruga kao samostalno pravno lice ima naziv (u daljem tekstu: ime). Ime učeničke zadruga obavezno sadrži i pun naziv osnivača.

Sedište učeničke zadruga je na adresi osnivača.

Član 7.

Učenička zadruga upisuje se u Registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija zadruga.

Podaci o učeničkoj zadrugi koji se unose u Registar su:

- 1) ime zadruga;
- 2) adresa sedišta;
- 3) naziv, adresa sedišta i matični broj škole koja je osnivač učeničke zadruga;
- 4) oznaka vrste zadruga;
- 5) lično ime i jedinstven matični broj direktora;
- 6) lično ime i jedinstveni matični broj članova upravnog odbora i nadzornog odbora;
- 7) datum osnivanja;
- 8) datum upisa, promene ili brisanja podatka ili dokumenta;
- 9) matični broj dodeljen od Republičkog zavoda za statistiku koji je istovremeno i registarski broj;
- 10) poreski identifikacioni broj (PIB);
- 11) pravna forma, odnosno oblik organizovanja;
- 12) šifra pretežne delatnosti;
- 13) osnivački akt;
- 14) pravila za rad zadruga.

Pored podataka iz stava 2. ovog člana, Registar može da sadrži i druge podatke, i to:

- 1) podatke o ogranku učeničke zadruga;
- 2) adresu za prijem pošte;
- 3) skraćeno ime zadruga;

- 4) ime zadruga na stranom jeziku;
- 5) adresu za prijem elektronske pošte;
- 6) brojeve računa u bankama.

U Registar se upisuju i:

- 1) podaci o prestanku rada učeničke zadruga, u skladu sa zakonom;
- 2) zabeležbe podataka od značaja za pravni promet učeničke zadruga.

U Registar se registruju i sve promene i brisanje podataka sadržanih u Registru.

Odluka o osnivanju učeničke zadruga

Član 8.

Odluku o osnivanju učeničke zadruga donosi školski odbor škole na osnivačkoj sednici. Osnivačku sednicu saziva predsednik školskog odbora i rukovodi njenim radom.

Na osnivačkoj sednici potrebno je prisustvo najmanje šest članova školskog odbora.

Direktor škole koja osniva učeničku zadrugu prisustvuje osnivačkoj sednici, bez prava glasa.

Odluke na osnivačkoj sednici donose se većinom glasova svih članova školskog odbora ili najmanje pet glasova prisutnih članova školskog odbora.

Osnivački akt

Član 9.

Školski odbor na osnivačkoj sednici donosi akt o osnivanju učeničke zadruga (u daljem tekstu: osnivački akt).

Osnivački akt sadrži:

- 1) ime zadruga i sedište učeničke zadruga;
- 2) naziv i mesto škole koja je osnivač učeničke zadruga;
- 3) pretežnu delatnost učeničke zadruga;
- 4) lično ime prvog direktora učeničke zadruga koji se bira iz reda zaposlenih u školi koja osniva učeničku zadrugu;
- 5) organe učeničke zadruga;
- 6) nadležnost organa učeničke zadruga;
- 7) iznos, vreme i način plaćanja članarine za članove učeničke zadruga;
- 8) način obezbeđenja sredstava za pokriće troškova osnivanja učeničke zadruga;
- 9) druga pitanja od značaja za osnivanje i rad učeničke zadruga.

Član 10.

Osnivač učeničke zadruga, u toku rada učeničke zadruga ima mogućnost da:

- ustupi na korišćenje, pokretnu i nepokretnu imovinu škole učeničkoj zadrugi;
- ostvaruje uvid u izveštaje o radu učeničke zadruga;
- vrši kontrolu podnetih izveštaja i
- obavlja druge aktivnosti u cilju kvalitetnog rada učeničke zadruga.

Organi učeničke zadruga

Član 11.

Organi učeničke zadruge su: skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i direktor učeničke zadruge.

Članovi skupštine, članovi upravnog odbora, nadzornog odbora i direktor učeničke zadruge obavljaju poslove iz svoje nadležnosti u skladu sa ovim pravilnikom.

Skupština učeničke zadruge

Član 12.

Skupština učeničke zadruge najviši je organ učeničke zadruge.

Skupština učeničke zadruge formira se na sednici koju školski odbor saziva najkasnije u roku od osam dana od dana upisa u Registar.

Skupštinu učeničke zadruge čine svi zadrugari.

Nameru o pristupanju učeničkoj zadruzi do održavanja sednice iz stava 2. ovog člana, zadrugari prijavljuju školskom odboru.

Izuzetno, ukoliko učenička zadruga ima više od 100 zadrugara, pravilima za rad zadruge može se odrediti način njihovog predstavljanja u skupštini.

Predstavnik učeničke zadruge ne može biti lice koje nije zadrugar.

Skupština učeničke zadruge ima predsednika, koga biraju između sebe zadrugari.

Rad skupštine učeničke zadruge

Član 13.

Rad skupštine učeničke zadruge organizuje se na sednicama koje saziva predsednik skupštine.

Skupština učeničke zadruge odlučuje većinom glasova prisutnih zadrugara, ako je prisutna najmanje jedna polovina zadrugara.

Način rada skupštine učeničke zadruge bliže se uređuje poslovnikom o radu skupštine učeničke zadruge.

Član 14.

Skupština učeničke zadruge:

- 1) donosi pravila za rad zadruge;
- 2) odlučuje o povećanju i smanjenju članarine;
- 3) usvaja godišnji izveštaj o poslovanju i sprovođenju poslovne politike;
- 4) usvaja plan rada, finansijski plan i program razvoja;
- 5) usvaja finansijske izveštaje;
- 6) odlučuje o raspodeli dobiti i pokriću gubitaka;
- 7) donosi investicione odluke;
- 8) odlučuje o raspolaganju imovinom;
- 9) imenuje i razrešava direktora učeničke zadruge;
- 10) bira i razrešava iz redova zadrugara članove upravnog odbora, nadzornog odbora i predsednika skupštine;
- 11) donosi odluku o prihvatanju statusa zadrugara učeničke zadruge;
- 12) donosi odluku o prestanku statusa zadrugara u skladu sa pravilima za rad učeničke zadruge;
- 13) donosi poslovnik o radu;

14) odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i pravilima za rad zadruga.

Upravni odbor učeničke zadruge

Član 15.

Upravni odbor učeničke zadruge sastoji se od najmanje tri člana.

Članove upravnog odbora bira skupština učeničke zadruge iz reda zadrugara.

Upravni odbor ima predsednika, koga između sebe biraju članovi upravnog odbora.

Za člana upravnog odbora ne može biti biran predsednik skupštine učeničke zadruge, član nadzornog odbora, maloletni učenik i direktor učeničke zadruge.

Način izbora i razrešenja članova upravnog odbora, kao i druga pitanja koja su od važnosti za rad upravnog odbora uređuje se pravilima za rad učeničke zadruge.

Rad upravnog odbora učeničke zadruge

Član 16.

Rad upravnog odbora učeničke zadruge organizuje se na sednicama koje saziva predsednik upravnog odbora učeničke zadruge.

Bliži uslovi i pitanja od značaja za način rada upravnog odbora učeničke zadruge uređuju se poslovníkom o radu upravnog odbora.

Član 17.

Upravni odbor:

- 1) predlaže skupštini i sprovodi poslovnu politiku;
- 2) priprema izveštaje o sprovođenju poslovne politike;
- 3) predlaže skupštini i razmatra plan rada, finansijski plan i program razvoja;
- 4) predlaže skupštini i razmatra izveštaj o poslovanju;
- 5) predlaže skupštini i razmatra usvajanje finansijskih izveštaja;
- 6) predlaže skupštini raspodelu dobiti i način pokrića gubitaka;
- 7) priprema predloge odluka za skupštinu učeničke zadruge i sprovodi odluke skupštine;
- 8) predlaže skupštini imenovanje i razrešenje direktora učeničke zadruge;
- 9) predlaže skupštini donošenje investicionih odluka;
- 10) predlaže skupštini odluke o raspolaganju imovinom u skladu sa pravilima za rad učeničke zadruge;
- 11) donosi poslovnik o radu;
- 12) donosi odluke i obavlja i druge poslove, u skladu sa pravilima za rad zadruga.

Nadzorni odbor učeničke zadruge

Član 18.

Nadzorni odbor sastoji se od najmanje tri člana.

Broj članova, način izbora i razrešenja članova nadzornog odbora uređuje se zadružnim pravilima.

Članove nadzornog odbora bira skupština zadrugara iz reda zadrugara.

Za člana nadzornog odbora ne može biti biran predsednik, članovi upravnog odbora, direktor učeničke zadruge, maloletni učenik i predsednik skupštine.

Nadzorni odbor ima predsednika, koga biraju među sobom članovi nadzornog odbora, većinom od ukupnog broja članova.

Član 19.

Nadzorni odbor:

- 1) vrši nadzor nad radom upravnog odbora i direktora;
- 2) pregleda finansijske i druge izveštaje i izveštaje o poslovanju i izveštava skupštinu učeničke zadruge o finansijskim izveštajima zadruge;
- 3) kontroliše usklađenost poslovanja učeničke zadruge sa zakonom i zadružnim pravilima i principima;
- 4) angažuje, po potrebi, druga stručna lica za odgovarajuću oblast kada je to potrebno radi stručne analize finansijskih i drugih izveštaja i izveštaja o poslovanju učeničke zadruge;
- 5) podnosi izveštaj zadrugarima na svakoj godišnjoj skupštini učeničke zadruge, a po potrebi i na vanrednoj skupštini učeničke zadruge kada smatra da je to potrebno ili kada to zatraži skupština, upravni odbor ili direktor učeničke zadruge;
- 6) donosi poslovnik o svom radu;
- 7) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i zadružnim pravilima.

Član 20.

Upravni odbor i direktor učeničke zadruge, dužni su da nadzornom odboru daju sva obaveštenja i podatke o poslovanju učeničke zadruge, kao i da mu omoguće uvid u dokumentaciju učeničke zadruge i nesmetan rad.

Nadzorni odbor dužan je da podnese zahtev za sazivanje sednice skupštine učeničke zadruge, ako u vršenju nadzora utvrdi da su povređeni interesi učeničke zadruge, a naročito ako utvrdi nepravilnosti u radu i poslovanju učeničke zadruge ili teže kršenje zakona, zadružnih pravila ili odluka skupštine učeničke zadruge.

Član 21.

Članovi nadzornog odbora dužni su da vrše svoju funkciju savesno, pošteno i odgovorno prema zadruzi, sa dužnom pažnjom i u skladu sa interesima učeničke zadruge i svih njenih članova.

Članovi nadzornog odbora odgovorni su, u skladu sa zakonom, za štetu koju prouzrokuju zadruzi.

Direktor učeničke zadruge

Član 22.

Direktor učeničke zadruge imenuje se iz reda zadrugara koji su zaposleni na neodređeno vreme u školi koja osniva učeničku zadrugu.

Direktor učeničke zadruge:

- 1) zastupa učeničku zadrugu;
- 2) organizuje rad i vodi poslovanje učeničke zadruge;
- 3) stara se o zakonitosti i odgovara za zakonitost rada učeničke zadruge;
- 4) izvršava odluke skupštine, upravnog odbora i nadzornog odbora;
- 5) obavlja i druge poslove, u skladu sa pravilima za rad zadruge.

Sredstva za osnivanje i poslovanje učeničke zadruge

Član 23.

Sredstva za osnivanje učeničke zadruge obezbeđuju se iz sredstava donacija koje su namenjene za unapređivanje oblasti delatnosti učeničke zadruge.

Sredstva za osnivanje i poslovanje učeničke zadruge mogu biti obezbeđena i u budžetu Republike Srbije,

autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave.

Sredstva za poslovanje učeničke zadruge obezbeđuju se i iz ostvarene dobiti učeničke zadruge i iz članarine zadrugara.

Iznos članarine određuje se u skladu sa osnivačkim aktom zadruge. Iznos članarine je jednak za sve zadrugare.

Članarina se ne vraća po prestanku statusa zadrugara.

Sticanje statusa zadrugara

Član 24.

Status zadrugara stiče se pristupanjem učeničkoj zadruzi, na način i pod uslovima propisanim ovim pravilnikom i drugim aktima kojima se uređuje rad zadruge.

Status zadrugara fizičko lice iz člana 3. stav 1. ovog pravilnika, stiče podnošenjem pismenog zahteva za pristupanje.

Skupština učeničke zadruge razmatra podnet zahtev i donosi odluku o prihvatanju prijave i dodele licu statusa zadrugara.

Lice kome je prihvaćen zahtev iz stava 2. ovog člana, postaje član učeničke zadruge, odnosno zadrugar u momentu potpisivanja pristupne izjave.

Potpisivanjem pristupne izjave lice iz stava 2. ovog člana potvrđuje prihvatanje pravila za rad zadruge.

Član 25.

Lice iz člana 24. stav 2. koje je dobilo status člana učeničke zadruge postaje zadrugar.

Zadrugari su članovi skupštine učeničke zadruge i upravljaju učeničkom zadrugom.

Zadrugari imaju jednako pravo glasa u skupštini učeničke zadruge.

Prestanak statusa zadrugara

Član 26.

Status zadrugara prestaje:

- 1) istupanjem;
- 2) isključenjem;
- 3) prestankom radnog odnosa u školi koja je osnivač učeničke zadruge;
- 4) prestankom statusa učenika u školi koja je osnivač učeničke zadruge;
- 5) prestankom rada učeničke zadruge;
- 6) iz drugih razloga utvrđenih ovim pravilnikom.

Roditelju, odnosno drugom zakonskom zastupniku status zadrugara prestaje kada učeniku čiji je roditelj, odnosno zakonski zastupnik prestane status učenika u školi koja je osnivač učeničke zadruge.

Upravljanje imovinom učeničke zadruge

Član 27.

Učenička zadruga upravlja, koristi i raspolaze svojom imovinom, kao i imovinom škole osnivača učeničke zadruge u skladu sa zakonom, ovim pravilnikom i osnivačkim aktom zadruge.

Imovinu učeničke zadruge čini, pravo svojine na pokretnim i nepokretnim stvarima, novčanim sredstvima, hartijama od vrednosti i druga imovinska prava koje je zadruga stekla poslovanjem ili drugim pravnim poslom.

Imovina učeničke zadruge je u zadržnoj svojini.

Imovina učeničke zadruge formira se iz članarine zadrugara, sredstava ostvarenih radom i poslovanjem zadruge i sredstava koje je zadruga stekla u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

Poslovanje učeničke zadruge

Član 28.

Učenička zadruga upravlja, koristi i raspolaže svojom imovinom u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom zadruge i pravilima o radu zadruge.

Učenička zadruga može, u okviru registrovane delatnosti, odnosno delatnosti određene osnivačkim aktom da obavlja poslove i za lica koja nisu zadrugari, na način i u obimu kojim se ne dovode u pitanje ciljevi njene delatnosti, u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i ovim pravilima.

Način rada učeničke zadruge je uređen ovim pravilnikom.

Sticanje i raspodela dobiti učeničke zadruge

Član 29.

Skupština učeničke zadruge odlučuje o raspodeli godišnje dobiti, nakon usvajanja godišnjeg finansijskog izveštaja.

Sredstva iz stava 1. ovog člana namenjena su između ostalog za proširenje materijalne osnove rada učeničke zadruge i osnivača učeničke zadruge koji doprinose unapređivanju delatnosti učeničke zadruge u skladu sa članom 4. ovog pravilnika.

Sredstva su namenjena i za pokriće gubitaka prenetih iz prethodnog perioda, kao i za druge namene u skladu sa aktima kojima se uređuje rad učeničke zadruge.

Nakon raspodele sredstava iz st. 2. i 3. ovog člana preostali deo dobiti može se koristiti za nagrađivanje zadrugara. Iznos sredstava koji je namenjen za nagrađivanje zadrugara ne može biti veći od 25% od ukupne dobiti učeničke zadruge, u skladu sa zakonom.

Sredstva iz stava 4. ovog člana mogu da se koriste za naknadu za rad direktora učeničke zadruge i angažovana lica na stručnim, pravnim, administrativnim i finansijskim poslovima o čemu odlučuje Skupština učeničke zadruge.

Naknada iz stava 5. ovog člana može iznositi do 30% mesečne naknade za rad na odgovarajućim poslovima u školi, a koja se odnose na rad učeničke zadruge.

Saglasnost na raspodelu dobiti iz st. 4. i 5. ovog člana daje školski odbor škole osnivača učeničke zadruge.

Zadrugari koji su učenici škole koja je osnivač učeničke zadruge ne mogu se nagrađivati dodelom finansijskih sredstava.

Iznos neraspoređene dobiti prenosi se u narednu kalendarsku godinu.

Pokriće gubitaka

Član 30.

Gubitak se pokriva iz sredstava neraspoređene dobiti iz ranijih godina.

Ukoliko se gubitak ne može pokriti iz sredstava neraspoređene dobiti iz ranijih godina, pokriva se iz rezervnog fonda ukoliko ga je zadruga obrazovala.

Član 31.

Učenička zadruga vodi poslovne knjige, sastavlja i podnosi finansijske izveštaje, na način i pod uslovima koji su propisani zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

Stručne, pravne, administrativne i finansijske poslove obavljaju zaposleni u školi.

Škola osnivač učeničke zadruge ima pravo na povećanje broja izvršilaca koji su angažovani na ovim poslovima u skladu sa propisom koji reguliše ovu oblast.

Za obavljanje poslova iz stava 2. ovog člana mogu biti angažovana i druga stručna lica kojima se naknada za rad isplaćuje iz sredstava učeničke zadruge.

Odgovornost za obaveze

Član 32.

Zadruga u pravnom prometu odgovara za svoje obaveze celokupnom svojom imovinom.

Izveštaji o radu učeničke zadruge

Član 33.

Učenička zadruga dostavlja narativni i finansijski izveštaj o radu učeničke zadruge školi osnivaču najmanje dva puta godišnje.

Narativni izveštaj između ostalog sadrži i predloge za unapređivanje rada u narednom periodu. Narativni i finansijski izveštaji objavljuju se na zvaničnoj internet stranici zadruge i škole osnivača učeničke zadruge.

Škola, osnivač učeničke zadruge dostavlja izveštaje iz stava 1. ovog člana do kraja kalendarske godine nadležnoj organizacionoj jedinici ministarstva nadležnog za prosvetu, koja prati rad učeničkih zadruga.

Prestanak rada učeničke zadruge

Član 34.

Odluku o prestanku učeničke zadruge donosi školski odbor škole koja je osnivač učeničke zadruge.

Učenička zadruga prestaje ukidanjem škole koja je osnovala učeničku zadrugu, zabranom rada škole osnivača zadruge, kao i statusnim promenama koje za posledicu imaju ukidanje škole koja je osnovala učeničku zadrugu (spajanje, razdvajanje i pripajanje škole).

Po dostavljanju odluke školskog odbora o prestanku rada učeničke zadruge, po dostavljanju odluke o ukidanju škole koja je osnivač učeničke zadruge, kao i odluke o promeni statusa škole koja za posledicu ima ukidanje škole, učenička zadruga briše se iz Registra.

Po prestanku rada učeničke zadruge, prava i obaveze preuzima škola kao osnivač zadruge.

Prelazna odredba

Član 35.

Učeničke zadruge osnovane do dana stupanja na snagu ovog pravilnika uskladiće svoju organizaciju, poslovanje i opšte akte s odredbama ovog pravilnika najkasnije u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Prestanak važenja ranijeg propisa

Član 36.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o učeničkim zadrugama („Službeni glasnik RS”, broj 31/18).

Stupanje na snagu

Član 37.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Broj 110-00-57/2021-07

U Beogradu, 23. septembra 2021. godine

Ministar,

Branko Ružić, s.r.

Ovaj tekst je preuzet iz pravne baze programskog paketa Propis Soft